

Direktívne odporúčania pre liečbu bolesti brucha (pri syndróme dráždivého čreva)

Thomas Weiser, PhD

Bolesť brucha je častý stav, ktorý narušuje kvalitu života. Mnohé špecializované spoločnosti po celom svete sformulovali usmernenia pre liečbu syndrómu dráždivého čreva, pričom všetky spomínajú antispazmodiká na liečbu bolesti brucha. Použitie konkrétnych látok však závisí od dostupných možností liečby. Je potrebné poznamenať, že mnohé usmernenia výslovne odporúčajú použiť hyoscín butylbromid a mäťový olej v prípade, že použitie analgetík nie je možné.

Bolesť brucha je častá a obvykle nemá organickú príčinu (t. j. je to funkčná bolesť brucha). Podľa aktuálnych údajov, približne 35 % dospelých trpí bolesťou brucha, každý šiesty je postihnutý 1 – 3 dni mesačne a každý pätnásty je postihnutý ešte častejšie než raz za týždeň [1].

Bolesť brucha je tiež hlavným príznakom syndrómu dráždivého čreva (irritable bowel syndrome, IBS). Rozdiel medzi občasou bolesťou brucha a bolesťou pri IBS je v prvom rade frekvencia bolesti a v druhom rade súbežný výskyt zmien pri vylučovaní (stolici). Ak sa sústreďujeme na odporúčania pre liečbu bolesti, potom liečebné smernice tiež indikujú vhodný prístup na liečbu občasnej bolesti brucha.

Na liečbu IBS sa teraz vzťahuje mnoho (národných) liečebných smerníc. Jedným z dôvodov toho vysokého počtu smerníc je to, že nie všetky liečebné možnosti sú dostupné vo všetkých krajinách, a preto sú pre liečebnú prax na miestnej úrovni dôležité odporúčania prispôbené „na mieru“.

Čo možno vyvodiť z týchto liečebných smerníc pre úľavu od občasnej bolesti brucha?

Všetky smernice odporúčajú na liečbu bolesti brucha použitie spazmolytík (pozri **tabuľku**). Okrem klasických príkladov, ako sú hyoscín butylbromid a drotaverín, sem patria ďalšie lieky, ako sú pinavérium a trimebutín. Treba poznamenať, že hyoscín butylbromid sa niekedy nazýva butylskopolamín alebo jednoducho hyoscín alebo hyoscín bromid. Všetky smernice tiež odporúčajú použitie silice mäty piepornej.

Analgetiká pri bolesti brucha?

Zaujímavé je aj to, čo smernice neodporúčajú na liečbu bolesti brucha, a to konkrétne analgetiká ako paracetamol, aspirín

Tabuľka: Odporúčania na liečbu bolesti brucha pri syndróme dráždivého čreva

Krajina	Odporúčané lieky (výber)	Referencie
Hongkong	Spazmolytiká	[2]
USA	Otilónium(bromid), pinavérium(bromid), hyoscín (bromid), cimetrópium(bromid), drotaverín, dicyklomín, silica mäty piepornej	[3]
Mexico	Mebeverín, trimebutín, butylskopolamín, hyosciamín, cimetrópium(bromid) otilónium(bromid), pinavérium(bromid), alverín (citrát), fenoverín, rociverín, pirenzepín, silica mäty piepornej	[4]
Kórea	Spazmolytiká ako alverín citrát, mebeverín, otilónium(bromid), pinavérium(bromid), silica mäty piepornej, hyoscín (bromid), cimetrópium, trimebutín, floriglucínol	[5]
Nemecko	Spazmolytiká ako butylskopolamín (bromid), mebeverín, silica mäty piepornej	[6]
Kanada	Spazmolytiká ako dicyklomín, hyoscín (bromid), pinavérium(bromid), silica mäty piepornej	[7]
Spojené kráľovstvo	Spazmolytiká	[8]
Poľsko	Silica mäty piepornej, spazmolytiká ako hyoscín (bromid), drotaverín, otilónium(bromid), cimetrópium(bromid), pinavérium(bromid), dicyklomín	[9]
Španielsko	Spazmolytiká ako otilónium(bromid), hyoscín (bromid), cimetrópium(bromid), pinavérium(bromid), dicyklomín (hydrochlorid), silica mäty piepornej	[10]

alebo iné „menej významné“ analgetiká. Je to najmä pre nedostatok klinických údajov o účinnosti. V druhom rade zohráva rolu ich (gastrointestinálny) profil vedľajších účinkov: napríklad ako časté vedľajšie účinky aspirínu sú hlásené tráviace sťažnosti ako pálenie záhy, nevoľnosť, vracanie a bolesť brucha.

Záver

Bolesť brucha je častá, zhoršuje kvalitu života a často sa dá úspešne liečiť spazmolytikami, ako sú hyoscín butylbromid, drotaverín alebo silica mäty piepornej. Rôzne smernice pre IBS zhodne odporúčajú na liečbu bolesti brucha spazmolytiká, niektoré z nich výslovne odporúčajú hyoscín butylbromid a silicu mäty piepornej. Na rozdiel od toho, žiadna táto smernica neodporúča používať analgetiká.

Literatúra

1. Palsson et al. *Gastroenterology*. 2016;150:1481ff.
2. Wu et al. *Hong Kong Med J*. 2017;23:641ff.
3. Ford et al. *American Journal of Gastroenterology*. 2018;113:1ff.
4. Carmona-Sánchez. *Revista de Gastroenterología de México*. 2016;81:149ff.
5. Song. *J Neurogastroenterol Motil*. 2018;24:197ff.
6. Layer. *Z Gastroenterol*. 2011;49:237ff.
7. Moayyedi. *Journal of the Canadian Association of Gastroenterology*. 2019;2:6ff.
8. NICE, 2017 <https://pathways.nice.org.uk/pathways/irritable-bowel-syndrome-in-adults/managing-irritable-bowel-syndrome#content=view-node%3Anodes-second-line-pharmacological-treatment> (accessed 10.02.2020).
9. Pietrzak. *Gastroenterology Rev*. 2018;13:259ff.
10. Mearin. *Rev Esp Enferm Dig*. Madrid. 2016;108:332ff.

Konflikt záujmov: T. Weiser je zamestnancom spoločnosti Sanofi.

Zverejnenie: Medicínsky text a publikácia financované spoločnosťou Sanofi Aventis Deutschland GmbH.

Informácie o rukopise

Predložené dňa: 22. október 2020

Prijaté dňa: 22. december 2020

Zverejnené dňa: 30. august 2021